

Tilslutning til konventioner og aftaler vedr. tekstilproduktion i lavtlønslande

1. Rekommandation

Framställande har följande formulering

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske landes regeringer,

at arbejde for, at nordiske brands og virksomheder som har produktion i Bangladesh tilslutter sig sikkerhedsaftalen "Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh"

at påminde nordiske tekstilproducenter om ILO's konventioner nr. 138 og 182 vedrørende børnearbejde; nr. 29 og 105 forbud mod tvangs- og strafarbejde; nr. 100 og 111 diskriminering og nr. 87 og 98 forenings- og organisationsfrihed, og sikre at de aktivt bliver inddraget i virksomhedernes policy, værdisæt og virksomhedsplaner

2. Meddelande från de nordiska regeringarna

Fra de nordiske regerings side hilses Nordisk Råds anbefaling (16/2014) velkommen. De nordiske regeringer støtter erhvervslivets stigende fokus på samfundsansvar (CSR) både nationalt og internationalt. Samtidig støtter regeringerne op om det internationale samarbejde, med henblik på at fremme virksomhedernes samfundsansvar, herunder implementeringen af FN's retningslinjer for erhvervsliv og menneskerettigheder fra 2011 som blandt andet følges op gennem nationale handlingsplaner. I de nordiske lande samarbejder en række forskellige nationale myndigheder om at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd i et tæt samarbejde med de respektive arbejdsmarkedsorganisationer og civilsamfundsorganisationer.

Efter Rana Plaza ulykken i Bangladesh den 24. april 2013, har myndighederne i de enkelte nordiske lande været i kontakt med relevante tekstilvirksomheder for at opfordre branchen til en styrket indsats for ansvarlig produktion, herunder at sikre implementering af højere standarder og

bedre arbejdsvilkår blandt deres leverandører i Bangladesh. En række nordiske virksomheder har tilsluttet sig aftalen "*Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh*". De seneste tal fra 2015 viser, at henholdsvis syv danske, tre finske, tre norske og tolv svenske virksomheder har underskrevet aftalen, herunder virksomhederne Bestseller (DK), Stockman (FI), Helly Hansen (N) og H&M (SE). Flerpartsinitiativerne som omfatter Norges Initiativ for Etisk Handel (IEH) og Dansk Initiativ for Etisk Handel (DIEH) støtter op om aftalen og har opfordret sine medlemmer til at skrive under. Aftalen har medvirket til at bygningssikkerheden er væsentlig forbedret i de to år, der er gået siden ulykken. Dette har også medført, at ca. 2.000 fabrikker indtil videre er blevet kontrolleret af byggesagkyndige under ledelse af internationale eksperter, 32 fabrikker er blevet lukket helt ned og 17 andre delvist lukket, indtil sikkerheden er blevet bragt i orden.

Herudover har brancheorganisationer for mode- og tekstilindustrien i flere af de nordiske lande taget en række initiativer i Bangladesh. Et eksempel er det danske "Partnerskab for ansvarlig tøj- og tekstilproduktion i Bangladesh". Det er et offentlig-privat partnerskab mellem regeringen i landet og den danske mode- og tekstilbranche, fagbevægelse og NGO'er, som har bidraget til at sikre, at nordiske mode- og tekstilvirksomheder tager et større medansvar for produktionsforholdene i Bangladesh. Et andet eksempel er det svenske offentlig-private partnerskab med Wal-Mart og USAID. Projektets mål er etableringen af et uddannelsescenter i Bangladesh for vejledere indenfor tekstilindustrien i produktion, miljø, sundhed og sikkerhed. Et tredje eksempel er Norges IEH og Danmarks DIEH, som har haft et øget fokus på Bangladesh efter Rana Plaza ulykken, blandt andet gennem et social dialog-projekt og kursus til sine medlemmers leverandører i Bangladesh om forbedring af arbejdsforhold.

I den nordiske kreds er der endvidere bred enighed om at støtte de nationale myndigheder i de relevante produktionslande, herunder Bangladesh. Udarbejdelsen af central lovgivning og styrkelse af kapaciteten til at sikre implementering, nødvendiggør også etableringen af effektive fagforeninger med henblik på at forbedre arbejdsforholdene. Samtidig kræver den øgede globalisering, at ILO's overvågningsmekanismer fungerer effektivt.

De nordiske lande støtter således ILO's arbejde med en effektiv implementering af dagsordenen om anstændigt arbejde samt ILO konventionerne, som er nævnt i Nordisk Råds anbefaling. De nordiske mode- og tekstilvirksomheder opfordres løbende som led i dialogen med de respektive nordiske regeringer til at fremme gældende internationale standarder samt til at sikre overholdelse af grundlæggende menneskerettigheder samt arbejdstagerrettigheder i deres forretning, herunder igennem samarbejde med leverandører. I den forbindelse spiller ansvarlig virksomhedsadfærd og god forretningsførelse en central rolle i arbejdet med at forbedre bl.a. sikkerheden på tekstilfabrikkerne. Der er også eksempler på initiativer i de enkelte nordiske lande, hvor bl.a. små- og mellemstore virksomheder hjælpes med ansvarlig leverandørstyring og til at udarbejde etiske retningslinjer (*Code of Conducts*), der bl.a. omfatter ILO konventionerne. Udover ILO tager disse værktøjer også udgangspunkt i FN retningslinjer for erhvervsliv og menneskerettigheder.

De respektive nordiske landes udviklingssamarbejder afspejler også behovet for en styrket indsats for bæredygtig produktion og 'decent work', hvor der er flere eksempler på nordiske projekter, som retter sig mod indsatsen i de fattigste lande herunder Bangladesh. Et eksempel er den svenske støtte til etableringen af et Center of Excellence for tekstilindustrien i Bangladesh med fokus på at styrke fagligheden i tekstilindustrien og samtidig bidrage til bedre arbejdsmiljø - og lønforhold for især kvinder.

Endvidere støtter de nordiske regeringer, at et FN bæredygtigheds mål (SDG) med fokus på anstændige arbejdsforhold som led i bæredygtig

Nordiska rådet

**Fremst.
16/2014/medborger
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1613/medborger

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-30

vækst indgår i FN's kommende samlede sæt af bæredygtigheds mål (SDG'er). Det nordiske samarbejde vil også fortsætte i andre fora, herunder den kommende ILO konference i 2016, hvor et af hovedtemaerne bliver "anstændigt arbejde i globale værdikæder". I den forbindelse kan nævnes, at Danmark i marts 2015 var vært for en stor konference i Dhaka, der gjorde status for de sidste to års erfaringer med forbedringer inden for tøjindustrien og hvordan erfaringerne kan bidrage til en bæredygtig vækst i Bangladesh i årene fremover. Konferencen havde bred deltagelse fra både nordisk og international side (myndigheder og privatsektor) samt fra den bangladeshiske regering og civilsamfund.

3. Utskottets betänkande

Medborgar- och konsumentutskottet välkomnar de nordiska regeringarnas engagemang i främjandet av ökat samhällsansvar i det nordiska näringslivet, eller *corporate social responsibility*, såväl generellt genom FNs riktlinjer för näringsliv och mänskliga rättigheter (från 2011) som mer konkret genom uppmuntran till att tillsluta sig "*Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh*". Det är glädjande att höra att en rad nordiska företag, inkluderande större internationella kedjor, nu har skrivit under avtalet.

Utvecklingen i Bangladesh ser positiv ut då starkare kontroll och uppföljning kring säkerhet har resulterat i förbättrad byggnadssäkerhet. Utskottet noterar de olika konkreta projekten kring förbättrade arbetsvillkor drivna av branschorganisationerna och offentlig-privata partnerskap och välkomnar även de nordiska regeringarnas kapacitetsstärkande insatser gentemot produktionsländernas regeringar för förbättrad lagstiftning. Stärkt uppföljning och genomförande är essentiellt för långsiktig förbättring inom textilbranschen. Arbetarna måste kunna organisera sig utan att leva under hot, varför stärkande av fackföreningarna en grundbult i utvecklandet av en reell social dialog.

Vidare är det positivt att höra att de nordiska regeringarna i dialogen med nordiska mode- och textilföretag främjar uppföljningen av gällande internationella regelverk inom bland annat ILO såväl som andra internationella standarder och säkrar respekt för grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagar rättigheter såväl som hållbarhetsprinciper. Vidare är speciellt konstruktivt med den konkret assistans till små- och medelstora företag med ansvarsfull leverantörstyrning och etiska riktlinjer.

Medborgar- och konsumentutskottet mottar gärna ytterligare information kring de olika initiativen exempelvis genom länkar till respektive initiativs webbsidor.

Avslutningsvis uppmuntrar utskottet de nordiska regeringarna att fortsätta det konstruktiva arbetet med att främja förbättrade arbetsvillkor i låglöneländerna och att i god samverkan med arbetsmarknadens parter bidra konstruktivt, gärna gemensamt på nordisk nivå, till ILO-konferensen 2016.

Utskottet avser att följa upp angående de nordiska regeringarnas engagemang kring textilproducenternas tillslutning till internationella konventioner och avtal längre fram.

Nordiska rådet

**Fremst.
16/2014/medborger
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1613/medborger

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-30

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Medborgar- och konsumentutskottet

att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Framst. 16/2014 för rådets del är *slutbehandlad*.

Riga 1 juni 2015

Annicka Engblom (M), Sverige, Paula Bieler (SD), Sverige
Bengt Morten Wenstøb (H), Norge Pål Farstad (V), Norge
Elín Hirst (Sj.), Island Rigmor Andersen Eide (KrF), Norge
Håkan Svenneling (V), Sverige Satu Haapanen (Gröna), Finland,
Kristian Norheim (FrP), Norge

Nordiska rådet

Fremst.
16/2014/medborger
D 2015

Tidigare nummer:
A 1613/medborger

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-30